

การเข้าใจคำนามประสมของเด็กออทิสติก กรณีศึกษานักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์

The Comprehension of Compound Nouns in Autistic Children A Case Study of Prathom 1

Children of Piboonprachasan School

วรรณวิมล ตั้งอุดมวงษา Wanwimol Tangudomvongsa* กิติมา อินทร์พรชัย Kitima Indrambarya**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการเข้าใจคำประสมในภาษาไทยของเด็กออทิสติกที่กำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุ 7-8 ปี โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบเป็นบัตรภาพ และ บัตรคำ โดยให้เด็กทำการจับคู่บัตรภาพ และ บัตรคำที่ตรงกันเพื่อทดสอบความเข้าใจคำเดี่ยวและคำนามประสม คำนามเดี่ยวที่ใช้ทดสอบมีทั้งหมด 24 คำ คำนามประสมที่ใช้ทดสอบมีทั้งหมด 21 คำ พบว่าเด็กออทิสติกเข้าใจคำนามเดี่ยวเฉลี่ยร้อยละ 87.50 และเข้าใจคำนามประสมเฉลี่ยร้อยละ 80.95 โดยสามารถเข้าใจคำนามประสมที่มีความหมายผิดแปลกไปจากเดิมคิดเป็นร้อยละ 86.67 เข้าใจคำนามประสมที่มีเค้าโครงเดิมร้อยละ 78.67

ABSTRACT

The objective of this study is to study the Autistic Children's ability to comprehend Thai compound nouns. Among the first grade Autistic Children, age 7-8, in Piboonprachasan School. The experiment was conducted by using the picture cards and word cards. The task was to match the picture cards and word cards. There were 24 monomorphenic nouns and 21 compound nouns. The result shows that Autistic Children understand 87.50 % of monomorphenic nouns and understand 80.95 % of compound nouns. The Autistic Children understand 86.67 % of compounds of which the meaning differs from the original component and understand 78.67 % of the meaning of compounds of which the meaning convey the original meaning of the component.

คำสำคัญ : ออทิสติก คำประสม

Key Words: Autistic, Compound words

*นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**รองศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทนำ

เด็กปกติมีการเรียนรู้ความเข้าใจคำศัพท์ก่อนที่จะพูดเป็นคำ วลี หรือ ประโยค การพัฒนาคำศัพท์ของเด็กปกติมีมาตั้งแต่แรกเกิดจนเด็กมีอายุได้ 3-4 ปี ทำให้เข้าใจคำศัพท์พื้นฐานในภาษาแม่ได้เกือบทั้งหมด เมื่ออายุ 5 ปี เด็กสามารถพูดได้เป็นคำหรือวลี และสามารถเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้น เมื่ออายุ 8 ปี เด็กจะมีความสามารถทางภาษาทัดเทียมกับผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตามช่วงอายุ 7-12 ปี เด็กสามารถเข้าใจความหมายของคำและใช้คำที่เป็นนามธรรมได้ (ศรีเรือน, 2545)

รัชนิ (2532) พบว่าการพัฒนาคำศัพท์ของเด็กออทิสติกแตกต่างจากเด็กปกติ โดยเฉพาะความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ เด็กออทิสติกมีพัฒนาการของ การเข้าใจความหมายของคำช้า เรียนรู้คำศัพท์ได้ในปริมาณจำกัด และสามารถเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นได้เพียงเล็กน้อย

เด็กออทิสติกแต่ละคนสามารถเข้าใจและสื่อความหมายได้ในระดับต่างๆกัน บางคนสื่อความหมายได้เล็กน้อยโดยใช้ภาษาท่าทางง่ายๆเพื่อใช้ประกอบการสื่อสาร บางคนสามารถสื่อสารและบอกความต้องการของตัวเองได้ชัดเจน บางคนสามารถจดจำคำที่ผู้อื่นพูดแล้วเลียนแบบนำมาพูดเพื่อสื่อความหมาย หรือบอกสิ่งที่ต้องการได้ ศรีเรือน (2545) พบว่าเด็กออทิสติกบางคนไม่สามารถเข้าใจและสื่อความหมายได้เลย

การพัฒนาคำศัพท์ในด้านความหมาย เช่น การทำความเข้าใจคำศัพท์ที่ใช้พูดและเขียนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทักษะด้านภาษา และการปรับตัวให้เข้ากับสังคมภาษาไทยมีคำหลากหลายประเภท คำประสมเป็นคำศัพท์ที่มีการสร้างคำใหม่ประเภทหนึ่งที่มีความหมายใหม่ ทำให้คำประสมมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจจากหนังสือเกี่ยวกับ ออทิสติกเรื่อง “เป็นไครมาจากไหนก็ไม่รู้” เขียนโดย ดอนนา วิลเลียม แพลโดย จิรศิริ (2546) ดอนนาบอกเล่าประสบการณ์ชีวิตของตนเองในตอนหนึ่งเธอกล่าวว่า เธอมีความสนใจคำประสมเป็นพิเศษ และสนใจที่จะเรียนรู้การประสมคำชอบที่จะนำคำมารวมกันแล้วทำให้เกิดความหมายใหม่ได้ อย่างไรก็ตามเธอคิดว่าคำประสมไม่น่าสนใจ เพราะไม่มี

ภาพประกอบคำเพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจน ผู้วิจัยจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาการทดสอบคำนามประสมโดยการจับคู่บัตรคำและบัตรภาพของผู้วิจัยจะเป็นแนวทางในการช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ทักษะทางภาษาของเด็กออทิสติกได้

อุปกรณ์และวิธีการวิจัย

1. อุปกรณ์

บัตรภาพและบัตรคำของคำนามเดี่ยว จำนวน 24 คำ

บัตรภาพและบัตรคำของคำนามประสม จำนวน 21 คำ

2. วิธีการวิจัย

2.1 ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

2.1.1 เก็บข้อมูลคำนามเดี่ยว

ก. ทดสอบการเข้าใจคำนามเดี่ยว ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้บัตรคำและบัตรภาพ

คำ “บ้าน”	คำ “มด”
รูป “มด”	คำ “น้ำ”
รูป “น้ำ”	รูป “บ้าน”

ภาพที่ 1 ตัวอย่างบัตรคำและบัตรภาพ ของคำนามเดี่ยว

ข. วิธีการทดสอบการเข้าใจคำนามเดี่ยว

1). วางบัตรคำและบัตรภาพที่ใช้ทดสอบไว้บนโต๊ะข้างหน้านักเรียนแล้วให้นักเรียนจับคู่คำและภาพที่มีความหมายเหมือนกัน เช่น จับคู่ คำว่า “บ้าน” และ ภาพ “บ้าน” เมื่อนักเรียนจับคู่ได้แล้วผู้วิจัยนำบัตรภาพและบัตรคำ “บ้าน” ออก จากนั้นก็นำบัตรภาพและบัตรคำอื่นๆมาทำการทดสอบจนครบคำศัพท์ที่ต้องการทดสอบ

2). บันทึกผลโดยหากนักเรียนสามารถจับคู่ได้ถูกต้อง ให้ 1 คะแนน และให้ 0 คะแนนหากนักเรียนไม่สามารถจับคู่ได้ จากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

2.1.2 เก็บข้อมูลคำนามประสม

ก. ทดสอบความเข้าใจคำนามประสม ผู้วิจัยเก็บ
ข้อมูลโดยใช้บัตรคำและบัตรภาพ

คำ “แม่มด”	คำ “แม่น้า”
รูป “แม่น้า”	รูป “แม่บ้าน”
คำ “แม่บ้าน”	รูป “แม่มด”

ภาพที่ 2 ตัวอย่างบัตรคำ และบัตรภาพของคำนามประสม

ข. วิธีการทดสอบความเข้าใจคำนามประสม

1). วางบัตรคำและบัตรภาพที่ใช้ทดสอบไว้บน
โต๊ะข้างหน้านักเรียนแล้วให้นักเรียนจับคู่คำและภาพที่มี
ความหมายเหมือนกัน เช่น จับคู่ คำว่า “แม่บ้าน” และ
ภาพ “แม่บ้าน” เมื่อนักเรียนจับคู่แล้วผู้วิจัยนำบัตรภาพ
และบัตรคำ “แม่บ้าน” ออก จากนั้นผู้วิจัยนำบัตรภาพและ
บัตรคำอื่นๆมาทำการทดสอบจนครบคำศัพท์ที่ต้องการทดสอบ

2). บันทึกผลโดยหากนักเรียนสามารถจับคู่ได้
ถูกต้อง ให้ 1 คะแนน และให้ 0 คะแนนหากนักเรียนไม่
สามารถจับคู่ได้ จากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนมาวิเคราะห์โดย
การหาค่าร้อยละ

2.2 การจำแนกประเภทของคำนามประสม

2.2.1 ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกคำหลักของ
คำประสมประเภทที่คำนามหลักอยู่หน้า เนื่องจาก
ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความหมายหลักอยู่ที่คำหน้า
จึงมักจะพบคำหลักในคำแรก (กิตติมา, 2552) ผู้วิจัยได้หา
คำนามเดี่ยวใกล้ตัวที่เด็กมีความเข้าใจมากที่สุด โดยพบว่า
คำนามคำว่า “พ่อ” “แม่” และ “ลูก” เป็นคำนามเดี่ยวที่เด็ก
เข้าใจมากที่สุด ผู้วิจัยจึงใช้คำนามเดี่ยวเหล่านี้ในการ
คัดเลือกคำนามประสมเพื่อทำการทดสอบต่อไป

2.2.2 ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งคำประสมตาม
ความหมายของ บุญยงค์ (2532) โดยจำแนกออกเป็น 2
ประเภท ได้แก่

ก. คำประสมที่มีความหมายผิดแปลกไปจาก
เดิมแต่ยังมีเค้าโครงเดิมให้เห็น ได้แก่ แม่เท้า

ข. คำประสมที่มีความหมายผิดไปจากเดิมโดย
สิ้นเชิง ได้แก่ หางเสือ หักหลัง

2.2.3 คำนามประสมที่ใช้ทดสอบ ผู้วิจัยได้
คัดเลือกคำประสมเพื่อทำการทดสอบจำนวน 21 คำโดย
แบ่งตามความหมายของคำนามประสมได้ ดังนี้

ก. คำประสมที่มีความหมายผิดแปลกไปจาก
เดิมแต่ยังมีเค้าโครงเดิมจำนวน 15 คำ ได้แก่ แม่สี แม่
งาน แม่ทัพ แม่ نرم แม่น้ำ แม่กุญแจ แม่ขาย แม่พระ
แม่บ้าน ลูกไฟ ลูกกรง ลูกเรือ ลูกโลก พ่อเมือง พ่อครัว

ข. คำประสมที่มีความหมายผิดไปจากเดิมโดย
สิ้นเชิงจำนวน 6 คำ ได้แก่ ลูกเสือ ลูกน้ำ ลูกแก้ว แม่เหล็ก
แม่มด และ พ่อมด

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1. การเข้าใจคำนามเดี่ยวของเด็กนักเรียนออกทิสติก
ในการทดสอบการจับคู่บัตรภาพและบัตรคำ ผู้วิจัย
ทดสอบคำนามเดี่ยวทั้งหมดจำนวน 24 คำ พบว่านักเรียน
คนที่ 1 สามารถจับคู่แบบทดสอบคำนามได้ 21 คำ คิดเป็น
ร้อยละ 87.50 ของคำนามเดี่ยวทั้งหมด นักเรียนคนที่ 2
และ 3 สามารถจับคู่แบบทดสอบคำนามเดี่ยวได้ 22 คำ คิด
เป็นร้อยละ 91.67 ของคำนามเดี่ยวทั้งหมด และนักเรียน
คนที่ 4 และ 5 สามารถจับคู่แบบทดสอบคำนามเดี่ยวได้
20 คำ คิดเป็น ร้อยละ 83.33 ของคำนามเดี่ยวทั้งหมด
ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

สรุปได้ว่านักเรียนที่เป็นออทิสติกกลุ่มนี้มี
ความสามารถในการเข้าใจคำนามเดี่ยวเฉลี่ยร้อยละ 87.50
จัดอยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลการเก็บข้อมูลค่านามเดี่ยว

นักเรียน ออก สตึก	จำนวนค่านามเดี่ยวที่สามารถจับคู่ได้ (คำ)					
	1-4	5-9	9-12	13-16	17-20	21-24
ช่วงร้อยละ	1-16	17-34	35-51	52-68	69-85	86-100
คนที่ 1						21 (87.50)
คนที่ 2						22 (91.67)
คนที่ 3						22 (91.67)
คนที่ 4					20 (83.33)	
คนที่ 5					20 (83.33)	
ค่าเฉลี่ย	87.50					

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการเก็บข้อมูลค่านามประสม

นักเรียน ออก สตึก	จำนวนค่านามประสมที่สามารถจับคู่ได้ (คำ)						
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21
ช่วงร้อยละ	1-14	15-28	29-42	43-56	57-70	71-84	85-100
คนที่ 1							19 (90.47)
คนที่ 2						17 (80.95)	
คนที่ 3					15 (71.42)		
คนที่ 4							21 (100)
คนที่ 5					13 (61.90)		
ค่าเฉลี่ย	80.95						

2. การเข้าใจค่านามประสมของนักเรียนออกฮิสติก

ในการทดสอบการจับคู่รูปภาพและบัตรคำของเด็กออกฮิสติก ผู้วิจัยได้เลือกใช้คำประสมทั้งหมด 21 คำ ผลการทดลอง พบว่านักเรียนคนที่ 1 และ 4 สามารถทำแบบทดสอบได้ 19 และ 21 คำ คิดเป็นร้อยละ 90.47 และ 100 ของค่านามประสมทั้งหมด นักเรียนคนที่ 2 สามารถทำแบบทดสอบได้ 17 คำ คิดเป็นร้อยละ 80.95 ของค่านามประสมทั้งหมด และนักเรียน คนที่ 3 และ 5 สามารถทำแบบทดสอบได้ 15 และ 13 คำ คิดเป็นร้อยละ 71.42 และ 61.90 ของค่านามประสมทั้งหมด ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนจำนวน 3 คน สามารถเข้าใจค่านามประสมได้มากกว่าร้อยละ 80 ของค่านามประสมทั้งหมด ในขณะที่นักเรียนจำนวน 2 คน มีความเข้าใจค่านามประสมน้อยกว่าร้อยละ 80 ของคำประสมทั้งหมด โดยเฉลี่ยนักเรียนเข้าใจค่านามประสมเฉลี่ยร้อยละ 80.95 จัดอยู่ในเกณฑ์ดี

เราสามารถเปรียบเทียบการเข้าใจค่านามเดี่ยวและค่านามประสมของนักเรียนออกฮิสติกจากตารางที่ 1 และ 2 นักเรียนที่สามารถทำแบบทดสอบการเข้าใจค่านามเดี่ยวได้ดี อาจจะไม่สามารถทำแบบทดสอบการเข้าใจค่านามประสมได้ดี เช่น นักเรียนคนที่ 3 และ 5 ที่สามารถทำแบบทดสอบค่านามเดี่ยวได้ร้อยละ 91.67 และ ร้อยละ 83.33 ของค่านามเดี่ยวทั้งหมด แต่สามารถทำแบบทดสอบค่านามประสมได้ร้อยละ 71.42 และ 61.90 ของค่านามประสมทั้งหมดตามลำดับ

ส่วนนักเรียนคนที่ 1, 2 และ 4 ทำแบบทดสอบการเข้าใจค่านามเดี่ยวและค่านามประสมได้ดี โดยสามารถทำแบบทดสอบค่านามเดี่ยวได้ร้อยละ 87.50, 91.67 และ 83.33 ของค่านามเดี่ยวทั้งหมด ตามลำดับ และสามารถทำแบบทดสอบค่านามประสมได้ร้อยละ 90.47, 80.95 และ 100 ของค่านามประสมทั้งหมด ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่านักเรียนออกฮิสติกเข้าใจค่านามเดี่ยวเฉลี่ยร้อยละ 87.50 ของค่านามเดี่ยวที่ใช้ทดสอบ และเข้าใจค่านามประสมเฉลี่ยร้อยละ 80.95 ของค่านามประสมที่ใช้ทดสอบ การที่นักเรียนเข้าใจค่านามเดี่ยวมากกว่าทั้งนี้ เนื่องจากค่านามเดี่ยวเป็นคำที่พบบ่อยอีกทั้งยังมีความหมาย

ที่ง่ายไม่ซับซ้อน เช่น บ้าน มด ในขณะที่คำนามประสมมีความหมายที่ซับซ้อนกว่า เช่น แม่น้ำ แม่มด เป็นต้น

3. ประเภทของคำนามประสมที่นักเรียนออกทิสติกเข้าใจ

ในการคัดเลือกคำนามประสม ผู้วิจัยคัดเลือกคำนามประสมที่มีความหมายผิดแปลกไปจากเดิม แต่ยังมีเค้าโครงเดิมจำนวน 15 คำ และคัดเลือกคำนามประสมที่มีความหมายผิดแปลกไปโดยสิ้นเชิงจำนวน 6 คำ เพื่อทดสอบกับนักเรียนออกทิสติก

จากการทดสอบพบว่านักเรียนสามารถเข้าใจคำนามประสมที่มีความหมายผิดแปลกไปโดยสิ้นเชิงได้ดีกว่าคำนามประสมที่มีความหมายเค้าโครงเดิม กล่าวคือ นักเรียนสามารถจับคู่คำประสมที่มีความหมายเปลี่ยนไปเฉลี่ยร้อยละ 86.67 แต่สามารถจับคู่คำนามประสมที่มีความหมายเปลี่ยน ไปเล็กน้อยเฉลี่ยได้ร้อยละ 78.67 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางแสดงประเภทของคำนามประสมที่นักเรียนออกทิสติกเข้าใจ

นักเรียนที่เป็น ออกทิสติก	การเข้าใจคำนามประสม	
	ความหมายผิด แปลกไปจากเดิมแต่ ยังมีเค้าโครงเดิม จำนวน 15 คำ (คำ)	ความหมายผิด แปลกไปโดย สิ้นเชิง จำนวน 6 คำ (คำ)
นักเรียนคนที่ 1	13	6
นักเรียนคนที่ 2	13	4
นักเรียนคนที่ 3	9	6
นักเรียนคนที่ 4	15	6
นักเรียนคนที่ 5	9	4
ค่าเฉลี่ย (คำ)	11.8	5.2
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	78.67	86.67

ทั้งนี้เหตุผลที่นักเรียนสามารถเข้าใจคำนามประสมที่เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิงได้เฉลี่ยมากถึงร้อยละ 86.67 อาจเป็นเพราะคำที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายไปโดยสิ้นเชิง ให้ความหมายใหม่ที่ชัดเจน ไม่ซับซ้อน และง่ายต่อการทำความเข้าใจของนักเรียนออกทิสติกมากกว่าคำประสมที่มีเค้าโครง

เดิมอยู่ซึ่งอาจทำให้การตีความหมายคำนามประสมมีความซับซ้อนมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

เด็กออทิสติกมีความเข้าใจคำนามเดี่ยวมากกว่าคำนามประสม โดยสามารถเข้าใจคำนามเดี่ยวเฉลี่ยร้อยละ 87.50 จากคำนามเดี่ยวทั้งหมด ในขณะที่นักเรียนมีความเข้าใจคำนามประสมเฉลี่ยร้อยละ 80.95 จากคำนามประสมทั้งหมด ทั้งนี้ นักเรียนสามารถเข้าใจคำนามประสมที่มีความหมายผิดแปลกไปจากเดิมเฉลี่ยร้อยละ 86.67 เข้าใจคำนามประสมที่มีความหมายผิดแปลกไปจากเดิม แต่ยังมีเค้าโครงเดิมให้เห็นเฉลี่ยร้อยละ 78.67 จากคำนามประสมทั้งหมด

เอกสารอ้างอิง

- กิตติมา อินทร์มรรย, 2552. วิทยาหน่วยคำ. ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิรศิริ เกษมสินธุ์, ปัทมา กิตติถาวร และอุบล สรรพชัยพงษ์. 2546. เป็นใครมาจากไหนก็ไมรู้. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน. แปลจาก Donna Williams. 1992. Nobody Nowhere. United State of American: Times Book.
- บุญยงค์ เกศเทศ. 2532. เขียนไทย. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชนิ สุภวัตรจริยากุล. 2532. ความเข้าใจและการพูดนามของเด็กออทิสติก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาความผิดปกติของการสื่อความหมาย. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เศรษฐเวช เวชกามา. 2551. การนำเสนอผลงานและเสวนาทางวิชาการด้านออทิสติกระหว่างวันที่ 18-19 มกราคม 2551 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ขอนแก่น: หจก. โรงพิมพ์พิมพ์คลังนานาวิทยา.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2545. จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.